

Asia: VN/1088/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (lukio- ja ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille ja ammatillisen koulutuksen tilauskoulutus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö

Suomen Oppisopimusosaajat ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseen eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Puollamme lakiehdotusta, että tilauskoulutus avataan EU- ja ETA-maiden kansalaisille sekä lukuvuosimaksut otetaan käyttöön EU- ja ETA-maiden ulkopuolisille henkilöille. On kannatettavaa, että tilauskoulutus on sidottu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 22 §:ssä tarkoitettuun järjestämislupaan ja tilauskoulutuksena voidaan järjestää nimenomaisesti vain tutkintokoulutusta. Tilauskoulutus voi laajentaa koulutuksen järjestäjän rahoituspohjaa, mutta on hyvä, että tätä on rajoitettu suhteessa perustoimintaan. Tilauskoulutuksen hinnoittelu markkinaperusteisesti ja erillinen kirjanpito estävät markkinoiden sekoittumisen.

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

On hyvä, että kuntien ja kuntayhtymien ei tarvitse yhtiöittää toimintaansa. Näin kaikki ammatillisen koulutuksen järjestäjät ovat yhdenvertaisia. Kaikilla järjestämisluvan omaavilla on mahdollisuus kehittää uusia koulutustuotteita erityisesti työelämän tarpeisiin. Lakiehdotus selkeyttää valtiosuusjärjestelmän rahoituksen käyttöä ja kohtelee yhdenvertaisesti erilaisia koulutuksen järjestäjiä. Mahdollisuuksien lisäksi esitys tuo uusia velvoitteita koulutuksen järjestäjille. Koulutuksen järjestäjän on varmistettava, ettei opiskelijoita altisteta hyväksikäytölle tai epäselville maksukäytännöille. Tilaajan on rahoitettava koulutus kokonaisuudessaan. EU/ETA-kansalaisilta ei saa periä maksuja. On tärkeää varmistaa, että koulutus hinnoitellaan niin, että laadukas toteutus mahdollistuu.

Oppisopimuskoulutuksen arvioidaan lisääntyvän. On tärkeää, että tilauskoulutuksen tilaajalla on aito intressi koulutuksen järjestämiseen – pelkkä opiskelijoiden välittäminen ei riitä. Samoin on tärkeää ja kannatettavaa, että opiskelijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista on sovittava selkeästi tilaajan ja

koulutuksen järjestäjän välisessä sopimuksessa. Tällöin esityksessä esitetyt hyödyt yrityksille toteutuvat. Tilauskoulutus tarjoaa keinon vastata työvoimapulaan erityisesti työntekijäammateissa. Koulutuksen sisältö, rakenne ja aikataulu voidaan räätälöidä tilaajan tarpeisiin. Oppisopimuskoulutus voi olla väylä ulkomailta tulevien työntekijöiden kouluttamiseen ja kotouttamiseen.

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

Suomen Oppisopimusosaaajat ry kannattaa lukuvuosimaksujen käyttöönottoa EU/ETA-alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille. Lukuvuosimaksujen käyttöönotto lisää kuitenkin hallinnollista työtä: maksujen perintää, oleskelulupien tarkistusta, opiskeluoikeuden seuranta.

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien rahoituslain muutoksia

Kannatamme ehdotusta, että maksuvelvolliset opiskelijat eivät ole enää valtionosuusrahoituksen piirissä. Ja sitä, että lukuvuosimaksullisessa koulutuksessa ei makseta koulutuskorvauksia työnantajalle, eikä opiskelijoilla ole oikeutta opintososiaaliin etuuksiin oppisopimuskoulutuksessa. On myös kannatettavaa, ettei opiskelijalla ole oikeutta maksuttomaan ruokailuun, eikä oikeutta maksuttomaan asuntolapaikkaan.

Lausuntonne koskien oppivelvollisuuslakiin ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien tiedonvaihto-oikeuksia

Kannatettavaa on tiedonsaantioikeuksien lisääntyminen sekä lisääntyvä yhteistyö Maahanmuuttoviraston kanssa. Tämä varmasti vähentää väärinkäytöksiä, mutta ei kuitenkaan pysty estämään laitonta maahantuloa opiskelijaksi hakeutumisen kautta.

Leinonen Anna
Suomen Oppisopimusosaaajat ry